

T.C.
BODRUM KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 48422361-641-E.7621540
Konu : Yürütmeyi Durdurma Kararı

18.07.2016

..... MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: Muğla Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 14.07.2016 tarih ve 7540206 sayılı yazısı.

Muğla Valiliği İl Mili Eğitim Müdürlüğü'nün Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Okul birincilerinin tespiti " başlıklı 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar..." ibaresi hakkında yürütmenin durdurulmasına karar verildiği ile ilgili İlgi'de kayıtlı yazı ve ekleri gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Hayri KARAGÖL
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:
İlgi yazı ve ekleri

DAĞITIM:
Ortaöğretim Kurumları

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 86104258-641.04-E.7540206

14.07.2016

Konu: Yürütmeyi Durdurma Kararı

.....KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

İlgi : Bakanlığımızın 11.07.2016 tarihli ve 83203306-641.04-E.7395729 sayılı yazısı.

Bakanlığımız Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Okul birincilerinin tespiti*" başlıklı 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*...bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar...*" ibaresi hakkında yürütmenin durdurulmasına karar verildiği ile ilgili ilgi yazı ve mahkeme kararı yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve Bakanlığımızın ilgi yazısı doğrultusunda titizlikle işlem yapılması hususunda;

Gereğini rica ederim.

Celalettin EKİNCİ
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek:

-Bakanlığımızın ilgi yazısı (1 sayfa)

-Mahkeme Kararı

Dağıtım :

Gereği:

13 İlçe Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

Bilgi :

- Mesleki ve Teknik Hiz.Şb.
- Din Öğretimi Hiz.Şb.
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hiz.Şb.
- Özel Öğretim Kurumları Hiz.Şb.
- Maarif Müfettişleri Başkanlığı
- Hukuk Hizmetleri

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Sayı : 83203306-641.04-E.7395729
Konu : Yürütmeyi Durdurma Kararı

11.07.2016

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği.
b) Hukuk Müşavirliğinin 17/06/2016 tarihli ve 75403665/641.04-E.(2015/19694)/6709090 sayılı yazısı.

Danıştay 8. Dairesinin 31/03/2016 tarihli ve 2015/10852 esas sayılı yürütmenin durdurulması kararının kısmen kabulüne, kısmen reddine dair ilgi (b) yazı ekinde alınan karar incelenmiştir.

Söz konusu kararda ilgi (a) Yönetmeliğin "*Okul birincilerinin tespiti*" başlıklı 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*...bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar...*" ibaresi hakkında yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir.

Bu nedenle, ekte yer alan yürütmenin durdurulması hakkındaki yargı kararının yerine getirilmesi hususunda

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yusuf TEKİN
Bakan a.
Müsteşar

Ek: Mahkeme Kararı (15 sayfa)

Dağıtım:

Gereği :

- ÖSYM Başkanlığına
- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına
- B Planı

Bilgi:

- Mesleki ve Teknik Eğitim Gn. Md.lüğüne
- Din Öğretimi Gn. Md.lüğüne
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Gn. Md.lüğüne
- Özel Öğretim Kurumları Gn. Md.lüğüne
- Rehberlik ve Denetim Başkanlığına
- Hukuk Müşavirliğine

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası

Vekili : Av. Burak SABUNCU
Mithatpaşa Cad. 66/15 - Kızılay/ANKARA

Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

Vekili : Av. Müge METE - (Aynı adreste)

İstemin Özeti : 01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişik Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 18. maddesi, 36. maddesinin 4. fıkrası, 64. maddesinin 1. fıkrası, 164. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde yer alan "...veya sosyal medya üzerinden..." ibaresi, aynı maddenin 2. fıkrasının (ç), (ğ) ve (ı) bendi, 3. fıkrasının (m) ve (p) bendi ile 4. fıkrasının (l) bendinin; önceki düzenlemede Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'ne yapılan atıf nedeniyle sosyal etkinliklerin amacı, temel ilkeleri ve çerçevesi belli iken, yeni düzenleme ile etkinlik yapılacak mekanının seçiminin tamamıyla okul idaresinin iradesine bırakılmasının keyfi uygulamalara sebebiyet verebileceği, Yönetmeliğin önceki halinde öğrencinin her beş gündeki devamsızlığı velisine bildirilirken, değişiklik ile 5, 15 ve 25. günlerinde bildirim yapılmasının aynı madde ile velilere yüklenen öğrencinin okula devamını sağlama ve gerekli tedbirleri alma görevinin yerine getirilmesini güçleştireceği, okul birincilerinin tespitiyle ilişkin maddenin ilk haline karşı açılan davada verilen yürütmenin durdurulmasına ilişkin karara rağmen aynı düzenlemenin yeniden getirildiği, yaz tatilinde bir ay zorunlu stajı bulunan Sağlık Meslek Lisesi Hemşirelik Bölümü son sınıf öğrencilerinin bu düzenleme nedeniyle okul birincisi olamadığı, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının Anayasal bir hak olduğu ve ancak kanunla sınırlandırabileceği, kişiden kişiye değişen ve sınırları hiç kimse tarafından çizilip belirlenemeyecek milli ve manevi değerlere, genel ahlak ve adaba uygun olmayan, yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranışların disiplin soruşturmasına konu edilemeyeceği, özel hayata ilişkin olan sosyal medyanın kamusal alana taşınarak disiplin cezasına konu edilmesinin temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması anlamına geleceği öne sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin halen yürürlükte ve bağlayıcı olduğu, kaldı ki davaya konu 18. maddede sosyal etkinliklerin okulda ya da okul müdürlüğünce belirlenen eğitim ve öğretimin amaçlarına uygun mekanlarda yapılacağı belirtilerek okul dışında gerçekleştirilen faaliyetler açısından mekan sınırlaması getirildiği, "e-okul Yönetim Bilgi Sistemi" ile velilerin istediği an öğrencinin kimlik ve okul numarasını girerek devamsızlık durumu dahil her türlü bilgiye ulaşabileceği, buna ek olarak etkin şekilde haberdar edilmesi adına belirli periyotlarla velilere bildirim yapıldığı, okul birincisinin belirlenmesinde sadece mezuniyet notunun değil sosyal,

kültürel, sportif ve ahlaki başarının da dikkate alınması gerektiği, Sağlık Meslek Lisesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin programları gereği staj/yaz uygulamasını ders kesim tarihi itibarıyla tamamlamaları mümkün olmadığından okul birinciliğinde değerlendirilmemeleri gerektiği, izinsiz gösteri, etkinlik ve toplantıya ilişkin disiplin hükmünün okul içindeki davranışlara ilişkin olduğu, izin eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması için arandığı, milli ve manevi değerler ile genel ahlak ve adabın milli eğitim sisteminin genel amaçları arasında yer aldığı, son yıllarda sosyal medyanın yanlış kullanımından kaynaklı suçlarda ciddi artış gözlemlendiğinden, öğrenciler açısından farkındalık yaratılarak suç teşkil edecek paylaşım yapılmasının önüne geçilmeye çalışıldığı, dava konusu düzenlemelerin üst hukuk normlarına uygun olduğu ileri sürülerek istemin ve davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : İbrahim ÖZERDEM

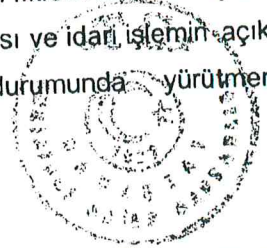
Düşüncesi : Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, 01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değişik 64. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak...", "...bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar..." ve "...10 puandan fazla davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş olanlar ile..." ibareleri ile 164. maddesinin ikinci fıkrasının (I) bendi ve üçüncü fıkrasının (p) bendinde yer alan "...yanlış algı oluşturabilecek..." ibareleri ve 164. maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi yönünden istemin kabulü ile yürütmenin durdurulmasına; diğer madde ve kısımlar yönünden ise istemin reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Başkan Yüksel Öztürk ve Üye Ali Kurumahmut'un, davanın ehliyet yönünden reddi gerektiği yolundaki azlık oylarına karşılık davacı Sendikanın dava açma ehliyetinin bulunduğu kabul edilerek işin gereği görüldü:

Dava; 01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişik Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 18. maddesi, 36. maddesinin 4. fıkrası, 64. maddesinin 1. fıkrası, 164. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde yer alan "...veya sosyal medya üzerinden..." ibaresi, aynı maddenin 2. fıkrasının (ç), (ğ) ve (I) bendi, 3. fıkrasının (m) ve (p) bendi ile 4. fıkrasının (I) bendinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari işlemin uygulanması halinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği kuralı yer almıştır.

Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "...okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak..." ibaresi yönünden;

07.09.2013 gün ve 28758 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Okul birincilerinin tespiti" başlıklı 64. maddesinin 1. fıkrasının ilk halinde; "Ders kesiminde, **okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenci öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edilir. Bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrencilerle davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş öğrenciler okul birincisi olamaz.**" düzenlemesine yer verilmiştir.

Söz konusu maddede yer alan "...okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak..." ibaresinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle davacı Sendika tarafından açılan ve Dairemizin 2014/6591 esasına kayıtlı bulunan davada verilen 27/11/2014 tarihli kararla, davranış puanının iade edilmesine doğrudan, okul birincisinin belirlenmesine ise dolaylı etkisi bulunan okul öğrenci ödül ve disiplin kuruluna dava konusu düzenleme ile okul birincisinin belirlenmesi noktasında geniş bir yetki verildiği, başarının ölçülmesinde objektif ölçme ve değerlendirme metotlarının önüne geçerek subjektif ve keyfi uygulamalara sebebiyet verebilecek olan bu durumun milli eğitim sisteminin amacına, ilkelerine ve hukuka aykırı bulunduğu gerekçesiyle bahse konu ibarenin yürütmesi durdurulmuş, bu karara yapılan itiraz da Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 01/07/2015 gün ve YD İtiraz No:2015/364 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 16. maddesiyle bahse konu 64. maddenin 1. fıkrasında değişiklik yapılarak, "Ders kesiminde, **okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenci öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edilir. Ancak, bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar, 10 puandan fazla davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş olanlar ile mezun olduğu ders yılının tamamını bulunduğu okulda okumayan öğrenciler okul birincisi olamaz.**" hükmü getirilmiştir.

Bilindiği üzere, Anayasa'nın 2. maddesine göre, Türkiye Cumhuriyeti, sosyal bir hukuk Devletidir. Bu noktada hukuk devleti, insan hak ve özgürlüklerini ön planda tutan, bu hakları koruyucu, adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu sürdürmekle kendini yükümlü sayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yönetenlerin her türlü işlem ve eylemleri yargı denetimine tabi olan bir devlettir.

Anayasa'nın 138. maddesinin son fıkrasında ise, "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiç

bir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." yolunda açık, kesin ve buyurucu bir kurala yer verilmektedir.

Aynı şekilde, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrasında da, Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idarenin gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu, bu sürenin hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak 30 (otuz) günü geçemeyeceği şeklindeki kuralıyla Anayasanın 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesine uygun bir düzenleme getirmektedir. Söz konusu ilke karşısında, idarenin maddi ve hukuki koşullara göre uygulanabilir nitelikte olan bir yargı kararını "aynen" ve "gecikmeksizin" uygulamaktan başka bir seçeneği bulunmamaktadır.

Şu duruma göre, idari yargı yerlerince verilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararlarının idare tarafından derhal uygulanması hukuk devleti ilkesinin doğal bir gereği ve yukarıda sözü edilen Anayasanın 138. ve 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesi hükümlerinin buyruğudur. Öyle ise yargı kararları uygulanmadığı ve uygulanmakta ihmal gösterildiği takdirde hukuka, Anayasa düzenine aykırı hareket edilmiş ve hukuk devleti ilkesi zedelenmiş olur.

Yukarıda anılan Anayasa ve Yasa hükümleri ile idare hukuku ilkesi gereği idareler iptal kararının amaç ve kapsamına göre yeni bir işlem yapmak ve iptal edilen işlemde doğan sonuçları ortadan kaldırmak ve önceki hukuki durumun geçerliliğini sağlamakla görevlidir. Bu nedenle, idarelerin yargı kararlarının amaç ve kapsamı dışında başkaca bir tercih ve takdir hakkı yoktur. Yani idarelerin yargı kararlarının doğruluğunu tartışma ve buna göre uygulama yapma yetkisi bulunmamaktadır.

Yargı kararı üzerine tesis edilen bir işlemin yargısal denetiminde yargı organlarının hareket noktasını da, kararların tam ve gereğince uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesi oluşturur. Buradaki denetimin amacı yine hukukun üstünlüğünün sağlanmasıdır.

Bu bağlamda, davaya konu değişiklik incelendiğinde, daha önce hakkında milli eğitim sisteminin amacına, ilkelerine ve hukuka aykırı bulunduğu gerekçesiyle verilen yürütmeyi durdurma kararına rağmen aynı ibarenin yeniden getirilmesinin, yargı kararlarının gereklerine aykırı olduğu ve kararı etkisiz hale getirmeye yönelik olduğu sonucuna varılmıştır.

Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "...bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar..." ibaresi yönünden;

Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42. maddesinde, kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı kurala bağlanmıştır. Bu madde ile eğitim ve öğrenimin genelliği ilkesi benimsenerek, eğitim ve öğretimin birey açısından bir hak, Devletin de asli görevi olduğu belirlenmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Ek 1 Nolu Protokolünün "Eğitim Hakkı" başlıklı 2. maddesinde de benzer nitelikte bir düzenleme yer almaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 6. maddesinde; fertlerin, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yönlendirilerek yetiştirilecekleri, milli eğitim sisteminin, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenleneceği, yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılacağı kuralına yer verilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 45. maddesinde; yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemlerinin imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirleri almak kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılacağı, yükseköğretim kurumlarına esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî sınavlarla girileceği, yerleştirme puanlarının hesaplanmasında adayların ortaöğretim başarılarının dikkate alınacağı, ortaöğretim bitirme başarı notlarının en küçüğü ikiyüzelli, en büyüğü beşyüz olmak üzere ortaöğretim başarı puanına dönüştürüleceği, ortaöğretim başarı puanının yüzde onikisinin yerleştirme puanı hesaplanırken merkezî sınavdan alınan puana ekleneceği, ortaöğretim kurumlarını birincilik ile bitiren adaylar için mevcut kontenjanların yanı sıra Yükseköğretim Kurulu kararı ile ayrı kontenjanlar belirlenebileceği hükme bağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Okul birincilerinin tespiti" başlıklı 64. maddesinin 1. fıkrasında; **bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrencilerin okul birincisi olamayacağı** kurala bağlanmış; maddenin devamı fıkralarında mezuniyet puanlarının eşit olması halinde okul birincilerinin nasıl tespit edileceği düzenlenmiştir; 8. fıkrasında da, okul birincilerinin okul müdürlüğünce zamanında doğrudan Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığına bildirileceği hükmü yer almıştır.

Yukarıda aktarılan yasal düzenleme ile ortaya konulduğu üzere, milli eğitim sistemimizin amaçlarından biri de, başarının tespitinde adil ve objektif bir değerlendirme yapılarak öğrencilerin, bu tespite dayalı olarak kendilerine en uygun öğrenim kurumlarına yönlendirilerek daha başarılı olma yolunda motivasyonlarının artırılmasıdır. Bu yasal kurallara dayanan Yönetmeliğin de yasal kuralın amacı ve öngörüsünü gerçekleştirecek doğrultuda düzenlemeler içermesi gerekmektedir.

Nitekim, yükseköğretime girişte okul birincilerine kontenjan ayrılmasını öngören 2547 sayılı Kanun hükmü ile de, eğitim hayatı boyunca elde edilen başarının bir anlamda ödüllendirilmesi ve devamının sağlanması amacına yönelik hak sağlayan bir düzenleme yapılmıştır. Böylece, 1739 sayılı Kanun'un öngörüsü ve amacı, bir başka yasal düzenlemede de tanınmış bir hak olarak yerini almıştır. Bu düzenlemeler, eğitim ve öğretim, başarılı bir

şekilde devamlılığının sağlanmasını amaçladığı gibi eğitim ve öğretimin bireysel olduğu kadar toplumsal kazanım ve sonuçlar yaratacağı kabulüne de dayanmaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin mesleki bilgi, beceri ve birikimi artırmaya yönelik olarak yapılmasının zorunlu olduğunu belirlediği stajın ve esaslarının düzenlendiği 126. maddesinde, stajın öğrenim süresi içerisinde yaptırılması gerektiği; 132. maddesinde, stajın okul müdürlüklerince planlandığı, yarıyıl ve yaz tatillerinde yaptırılmasının esas olduğu, ancak stajı eksik olduğu için okuldan mezun olamayanların stajını ders yılı içinde yapabileceği; 133. maddesinde, stajda başarılı ya da başarısız olma durumunun nasıl belirleneceği düzenlenmiş, stajda başarısız olma durumunun bir üst sınıfa geçişe engel olduğuna dair bir belirleme yapılmamışken, sınıf tekrarı durumunda olanların başarılı oldukları stajı tekrarlamayacaklarına işaret edilmiştir. Yönetmeliğin 69. maddesinde ise, öğrencilerin başarı durumlarına göre diploma düzenlenme tarihleri belirlenmiş, bütün derslerden başarılı olunmasına rağmen stajını tamamlamayanlara diploma düzenlenmeyeceği, stajını ders yılı bitiminden sonra tamamlayan öğrenciler için stajın sona erdiği tarihin diploma tarihi olarak yazılacağı öngörülmüştür.

Dava konusu Yönetmelikte yer alan kurallar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, eğitim müfredatında yer alan derslerden edinilen başarının değerlendirilmesi ile stajın değerlendirme yöntemlerinin birbirinden bağımsız kılındığı anlaşılmaktadır. Staj sonucu öğrencilerin elde ettiği değerlendirme puanının, derslerden elde ettiği başarı puanı üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır. Nitekim, yılsonu başarı puanının nasıl belirleneceğini düzenleyen 53. maddede, işletmelerde alınan beceri eğitimi sonrası yapılan beceri sınavı sonucu alınan puan, yılsonu başarı puanının belirlenmesinde dikkate alınırken, staja ilişkin bir belirleme bu maddede de yer almamıştır. Diğer yandan, Yönetmeliğin 55. maddesi uyarınca mezuniyet puanları da yılsonu başarı puanları esas alınarak belirlenmektedir.

Bu açıklamalar karşısında, mezuniyet puanının belirlenmesine bir etkisi bulunmayan, okul idarelerince öğrenim süresi içinde ve mezuniyete etkisi olmayacak şekilde planlanması gereken stajın, tamamlanmamasının ya da geç tamamlanmasının etkisi olduğu tek husus diplomanın düzenlenme tarihidir.

Dava konusu Yönetmelik hükmü bu açıklamaların ışığı altında değerlendirildiğinde, mezuniyet puanı itibarıyla okul birincisi olmaya hak kazanmış olanların, stajını tamamlamadığından bahisle bu haktan yararlandırılmayarak mağdur edilmesi sonucunu doğuran düzenlemenin hukuka ve hakkaniyete, yasanın öngörüsü ve amacına uyarlık taşımadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Kaldı ki, ders kesim tarihinden sonra yapılması öngörülmüş ve planlanmış olan stajın mezuniyet puanının belirlendiği tarihte ilgili öğrenci tarafından tamamlanması fiilen ve hukuken mümkün olmadığından, bu durumun öğrencinin ders kesim tarihi itibarıyla elde ettiği başarıyı ortadan kaldıracak şekilde düzenlenmesi ve yorumlanmasının, stajın planlama usulü ve okul

İdarelerinin yetki ve sorumluluğunu belirleyen kurallar birlikte değerlendirildiğinde Yönetmeliğin kendi içerisinde bir çelişki yaratmasına sebebiyet vereceği de açıktır.

Öte yandan, davalı idarece, özellikle Sağlık Meslek Lisesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin zorunlu yaz stajını ders kesim tarihi itibarıyla tamamlamaları ve adlarına diploma düzenlenmesi mümkün olmadığından okul birinciliğinde değerlendirilmemeleri gerektiği belirtildiğinden, bu noktada yükseköğretime girişte ortaöğretim diplomasının etkisinin ortaya konulabilmesi adına yükseköğretime yerleştirme işlemlerinin hukuki ve fiili sistematığının incelenmesi gerekli görülmüştür.

Yükseköğretime yerleştirme sınavlarına, yalnızca ortaöğretim kurumlarından mezun olmuş ve diploma sahibi olanların değil ortaöğretim kurumlarının son sınıfında öğrenim görmeye devam edenlerin de katılımı sağlandığından, bunun doğal ve zorunlu bir sonucu olarak, sınav sonucu alınan puanlarla herhangi bir yükseköğretim programına yerleştirilmek için tercih yapma aşamasına gelenlerden mezuniyet koşulu da aranmamaktadır. İlgililerin, öğrenim gördüğü kurumdan mezun olduğunu ve bir üst öğrenime devam etme hakkı kazandığını belgeleyen diplomanın, yerleştirilme hakkı kazandığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırmaya başlamasında ibrazı zorunlu kılınmıştır. Böylece, sınava girme hakkı tanınmış olan son sınıf öğrencilerinin, ders kesimi ve yerleştirme işlemlerinin yapıldığı tarihler itibarıyla mezuniyet koşulunu sağlayamamış olma ihtimali dikkate alınarak mezuniyet koşulunun kayıt tarihinde sağlanması öngörülerek, muhtemel hak kayıplarının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Kaldı ki, ÖSYM tarafından her yıl yayımlanan yükseköğretime yerleştirme kılavuzlarının incelenmesinden, yerleştirildikleri programlara çeşitli sebeplerle kayıt yaptıramayanlar nedeniyle boş kalan kontenjanlara ek yerleştirme yapılacağı ve diğer öğrenciler açısından da herhangi bir hak kaybı meydana gelmeyeceği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, okul birincisi olarak ÖSYM'ye bildirilmiş olanların yerleştirilmeyi hak kazandığı yükseköğretim programına kayıt tarihinde diploma sahibi olması gerekmekte olup, ilgilinin bu tarihte stajını tamamlayarak diploma almaya hak kazanamaması halinde söz konusu programa kayıt yaptıramayacağı ve bu haktan başka bir öğrencinin yararlanacağı açık olduğundan davalı idarenin bu iddiasının hukuken geçerli ve kabul edilebilir bir dayanağı bulunmamaktadır.

Bu durumda, okul birincisi olduğu halde ders kesim tarihi itibarıyla stajını tamamlamadığından bahisle ÖSYM'ye bildirilmeyen öğrencilerin, Anayasa ve tarafı olduğumuz sözleşmeler ile güvence altına alınmış olan eğitim ve öğrenim hakkının ihlal edileceği sonucuna varılmıştır.

Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "...10 puandan fazla davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş olanlar ile..." ibaresi yönünden;

07.09.2013 gün ve 28758 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Okul birincilerinin tespiti" başlıklı 64. maddesinin 1. fıkrasının ilk halinde; "Ders kesiminde, okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenci öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edilir. Bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrencilerle davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş öğrenciler okul birincisi olamaz." düzenlemesine yer verilmiştir.

Söz konusu maddede yer alan "...öğrencilerle davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş..." ibaresinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle davacı Sendika tarafından açılan ve Dairemizin 2014/6591 esasına kayıtlı bulunan davada 27/11/2014 tarihli kararla, davaya konu Yönetmelik hükmünde, başarı ile disiplin ve ahlak arasında sıkı bir ilişki olduğuna vurgu yapılarak, davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş öğrencilerin okul birincisi olamayacağı düzenlenmişse de, disiplin ve ahlaktan daha ziyade başarıya endeksli olan okul birinciliğinin, yükseköğretime girişte ek kontenjan ayrılarak ödüllendirilen başarı ile ilgili bir durum olduğu, bununla birlikte, Yönetmeliğin 164. maddesi uyarınca okulu, çevresini ve eşyasını kirleten, yapması gereken görevleri yapmayan, kılık-kıyafete ilişkin mevzuat hükümlerine uymayan, özürsüz devamsızlık yapan ve kaba ve saygısız davranışların kınama cezası ile cezalandırılacağı dikkate alındığında, belirtilen fiilleri işlemesi nedeniyle davranış puanı düşürülen ve okul öğrenci disiplin kurulunca da puanı iade edilmeyen öğrencinin okul birincisi olamaması durumunun, başarının, objektif ölçme ve değerlendirme metotlarıyla ölçülmesini hükme bağlayan yasal düzenlemeye açık bir aykırılık oluşturduğundan, milli eğitim sisteminin amacına, ilkelerine ve hukuka aykırı bulunduğu gerekçesiyle bahse konu ibarenin yürütmesi durdurulmuş, bu karara yapılan itiraz da Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 01/07/2015 gün ve YD İtiraz No:2015/364 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 16. maddesiyle bahse konu 64. maddenin 1. fıkrasında değişiklik yapılarak, "Ders kesiminde, okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenci öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edilir. Ancak, bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar, 10 puandan fazla davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş olanlar ile mezun olduğu ders yılının tamamını bulunduğu okulda okumayan öğrenciler okul birincisi olamaz." hükmü getirilmiştir.

Yargı kararı üzerine tesis edilen bir işlemin yargısal denetiminde yargı organlarının hareket noktasını da, kararların tam ve gereğince uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesi oluşturur. Buradaki denetimin amacı yine hukukun üstünlüğünün sağlanmasıdır. Kararın uygulanması konusunda farklı seçeneklerin varlığı halinde idarenin kullanacağı takdir hakkı ile tercih edilen bu seçeneğin de yargı kararının gereğinden hareketle hukuksal denetimi

yapılacaktır. Bir başka anlatımla, idarenin iptal kararının uygulanması bakımından bağlı yetki içinde bulunmasına karşın, zorunlu tek seçeneği olmaması halinde sahip olacağı takdir yetkisinin denetlenmesi de hukuksal bir denetimdir.

Davalı idarece, davaya konu değişikliğin yargı kararının gereğinin yerine getirilmesi amacıyla yapıldığı belirtildiğinden, düzenlemenin bu amaca hizmet edip etmediğinin tespiti için, bahse konu kararın ve yasal dayanağının irdelenmesi gerekmektedir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 6. maddesinde; fertlerin, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yönlendirilerek yetiştirilecekleri, Milli eğitim sisteminin, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenleneceği, yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılacağı hükme bağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 164. maddesinde, disiplin cezasını gerektiren davranış ve fiiller sayılmış olup, 170. maddesinde de, her ders yılı başında öğrencilerin davranış puanının 100 olacağı, ceza alan öğrencilerin davranış puanlarından, kınama cezası için 10, okuldan kısa süreli uzaklaştırma cezası için 20, okul değiştirme cezası için 40, örgün eğitim dışına çıkarma cezası için 80 puanın indirileceği hükmüne yer verilmiş; 171. maddesinde ise, ceza alan ve davranış puanı indirilmiş olan ancak davranışları olumlu yönde değişen, iyi hâlleri görülen, ve olumsuz davranışları tekrarlamayan öğrencilerin durumlarının, okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunca daha sonraki dönemde/dönemlerde değerlendirileceği, cezalarının kaldırılması ve davranış puanlarının iadesi öngörülen öğrencilerin öğretmenler kuruluna sunulacağı, öğretmenler kurulunca cezası kaldırılan ve davranış puanı iade edilen öğrencilerin yeni durumlarının e-Okul sistemine işleneceği düzenlenmiştir.

Yukarıda aktarılan yasal düzenlemelerden de anlaşılacağı üzere, Milli eğitim sisteminin amaçlarından biri de, başarının tespitinde adil ve objektif bir değerlendirme yaparak öğrencilerin daha başarılı olma yolunda motivasyonunun artırılmasıdır.

Dava konusu Yönetmelikte ise, başarı ile disiplin ve ahlak arasında sıkı bir ilişki olduğuna vurgu yapılmış ve okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak mezuniyet puanı en yüksek olan öğrencinin öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edileceği, ancak 10 puandan fazla davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş öğrencilerin okul birincisi olamayacağı düzenlenmişse de, disiplin ve ahlaktan daha ziyade başarıya endeksli olan okul birinciliği, yükseköğretime girişte ek kontenjan ayrılarak ödüllendirilen başarı ile ilgili bir durumdur.

Öte yandan, kanun koyucu ve idareler, düzenlemeler yaparken hukuk devleti ilkesinin bir gereği olan ölçülülük ilkesiyle bağlıdır. Bu ilke ise "elverişlilik", "gereklilik" ve "orantılılık"

olmak üzere üç alt ilkedен oluşmaktadır. "elverişlilik", başvuru olan önlemin ulaşmak istenen amaç için elverişli olmasını, "gereklilik" başvuru olan önlemin ulaşmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını "orantılılık" ise başvuru olan önlem ve ulaşmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade etmektedir. Bir kurala uyulmaması nedeniyle kanun koyucu veya idareler tarafından öngörülen yaptırım ile ulaşmak istenen amaç arasında da "ölçülülük ilkesi" gereğince makul bir dengenin bulunması zorunludur.

Başka bir anlatımla, hukuk devletin unsurlarından olan "ölçülülük ilkesi" nedeniyle Devlet, kural ihlali nedeniyle öngörülen yaptırım ile ulaşmak istenen amaç arasında makul bir denge kurmak zorundadır.

Bu anlamda, Dairemizin 27/11/2014 gün ve E:2014/6591 sayılı kararında; Yönetmeliğin 164. maddesi uyarınca okulu, okul eşyasını ve çevresini kirleten, yapması gereken görevleri yapmayan, kılık-kıyafete ilişkin mevzuat hükümlerine uymayan, özürsüz devamsızlık yapan ve kaba ve saygısız davranışların kınama cezası ile cezalandırılacağı dikkate alındığında, belirtilen fiilleri işlemesi nedeniyle davranış puanı düşürülen ve okul öğrenci disiplin kurulunda da puanı iade edilmeyen öğrencinin okul birincisi olamaması durumunun, başarının objektif ölçme ve değerlendirme metotlarıyla ölçülmesini hükme bağlayan yasal düzenlemeye açık bir aykırılık oluşturacağı belirtilmiştir.

Burada, Dairemizin 27/11/2014 günlü kararında belirtilen fiiller, dava konusu Yönetmelik uyarınca hangi eylemleri gerçekleştiren öğrencilerin okul birincisi olamayacağını örneklendirme amacıyla sayılmış olup, yine **okuldan kısa süreli uzaklaştırma cezasını** gerektiren fiil ve davranışlar arasında sayılan, pansiyonun düzenini bozmak, pansiyonu terk etmek, gece izinsiz dışarıda kalmak, kavga etmek, başkalarına fiili şiddet uygulamak, millî ve manevî değerlere, genel ahlak ve adaba uygun olmayan, yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranışlarda bulunmak fiilleri; **okul değiştirme cezasını** gerektiren fiil ve davranışlar arasında sayılan, okula ait taşınır veya taşınmaz mallara zarar vermek, izin almadan okulla ilgili bilgi vermek, basın toplantısı yapmak, bildiri yayınlamak ve dağıtmak, faaliyet tertip etmek veya bu kapsamdaki faaliyetlerde etkin rol almak fiilleri de, öğrencilerin okul birinciliğine engel teşkil edebilecek nitelik ve ağırlıkta davranışlardan saymak başarıyı sıralayan okul birinciliğinin niteliğine uygun düşmemektedir.

Bu açıklamalar karşısında, davalı idarece, disiplin ve ahlaktan daha ziyade başarıya endeksli olan okul birinciliğine engel teşkil edecek hallerin, davranış puanı veya disiplin cezası olarak değil, fiil bazında belirlenmesi ve öğrencilerin okul birinciliğinin önüne geçebilecek, onun başarısını gölgede bırakabilecek nitelik ve ağırlıkta bulunan fiillerin tek tek sayılması belirlilik ilkesi ile sistemin getiriliş amacına uygun düşecektir.

Bu itibarla, ortaöğretim kurumlarında sadece akademik yönden değil, ahlakî açıdan da başarıya ulaşabilmesi için davaya konu düzenleme yapılmış ise de, bu düzenlemede okul

birinciliğine engel teşkil edebilecek nitelik ve ağırlıkta bulunmayan eylemleri gerçekleştiren öğrencilerin okul birincisi olamayacağı yönünde getirilen yaptırımın, ulaşılmak istenen amaç karşısında orantılı ve ölçülü bir tedbir olduğu söylenemez.

Bu durumda, Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "...10 puandan fazla davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş olanlar ile..." ibaresinde milli eğitim sisteminin amacına, ilkelerine ve hukuk devletinin bir gereği olan ölçülülük ilkesine uyarlık bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin 164. maddesinin ikinci fıkrasının (I) bendi ile üçüncü fıkrasının (p) bendinde yer alan "...yanlış algı oluşturabilecek..." ibareleri yönünden;

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 164. maddesinde, disiplin cezalarını gerektiren davranış ve fiiller belirtilmiş olup, 01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 28. maddesiyle, bahse konu maddenin ikinci fıkrasında sayılan ve "okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma" cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasına "Millî ve manevî değerlere, genel ahlak ve adaba uygun olmayan, yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranışlarda bulunmak" şeklindeki (I) bendi; aynı maddenin üçüncü fıkrasında sayılan ve "okul değiştirme" cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasına ise "Millî ve manevî değerlere, genel ahlak ve adaba uygun olmayan, yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranışları alışkanlık haline getirmek" şeklindeki (p) bendi eklenmiştir.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuk güvenliğini sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

"Hukuki güvenlik" ile "belirlilik" ilkeleri, hukuk devletinin önkoşullarındandır. Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan "hukuki güvenlik ilkesi", hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. "Belirlilik ilkesi" ise, düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir. Bu bakımdan, düzenlemenin metni, bireylerin, gerektiğinde hukuki yardım almak suretiyle, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkân verecek düzeyde olmalıdır. Dolayısıyla, uygulanması öncesinde düzenlemenin, muhtemel etki ve sonuçlarının yeten derecede öngörülebilir olması gereklidir.

Disiplin cezalarını düzenleyen söz konusu kuralda yer alan ve duyu organlarıyla alınan bilginin alınması, yorumlanması, seçilmesi ve düzenlenmesi anlamına gelen "algı"nın kişiden kişiye farklı bir anlam ifade etmesi nedeniyle "yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranış" kavramının muğlak ve objektiflikten uzak olduğu açıktır. Bu nedenle, okuldan 1 ila 5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma ve okul değiştirme cezalarını gerektiren fiil ve davranışların tespiti noktasında idarelere sınırları belli olmayan geniş bir takdir yetkisi tanıyan davaya konu kural, öğrenciler için öngörülebilir olmadığı gibi idarelerin keyfi yorum ve uygulamalarına karşı da yeterince koruma sağlayacak nitelikte olmadığından hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelerine de aykırı bulunmaktadır.

Bu durumda, Yönetmeliğin 164. maddesinin ikinci fıkrasının (I) bendi ile üçüncü fıkrasının (p) bendinde yer alan "...yanlış algı oluşturabilecek..." ibaresinde, hukuk devleti ile hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelerine uyarlık bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin diğer madde ve kısımlarına yönelik istem hakkında ise;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari işlemin uygulanması halinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği kuralı yer almakta olup, yukarıda tek tek incelenen kısımlar dışında kalan diğer madde ve kısımlara ilişkin olarak Kanunda aranılan koşulların birlikte gerçekleşmediği anlaşıldığından yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen koşulların birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından istemin kısmen kabulü ile 07.09.2013 gün ve 28758 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, 01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değişik 64. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak...", "...bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar..." ve "...10 puandan fazla davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş olanlar ile..." ibareleri ile 164. maddesinin ikinci fıkrasının (I) bendi ve üçüncü fıkrasının (p) bendinde yer alan "...yanlış algı oluşturabilecek..." ibareleri yönünden oybirliği ile teminat aranmaksızın yürütmenin durdurulmasına; Kanunda belirtilen koşullar birlikte gerçekleşmediğinden, 164. maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi yönünden oyçokluğu, davaya konu diğer madde ve kısımlar yönünden ise oybirliği ile yürütmenin durdurulması isteminin reddine; bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, 31/03/2016 tarihinde karar verildi.

Başkan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Mithat
ÖZCAN
(X)

Üye
Ali
KURUHAHMUT

Üye
Ahmet Yahya
ÖZDEMİR

ASLININ AYNIYIDIR

KARŞI OY :

X- 07.09.2013 gün ve 28758 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, 01.07.2015 gün ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değişik 164. maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde, "**İzinsiz gösteri, etkinlik ve toplantı düzenlemek, bu tür gösteri, etkinlik ve toplantılara katılmak**" fiili "okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma" cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasında sayılmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 164. maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendinde, "**Okul binası, eklenti ve donanımlarına, arkadaşlarının araç-gerecine siyasi, ideolojik veya müstehcen amaçlı yazılar yazmak, resim veya semboller çizmek**" fiili, okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasında; aynı maddenin üçüncü fıkrasının (h) bendinde, "**Eğitim ve öğretim ortamına yaralayıcı, öldürücü silah ve patlayıcı madde ile her türlü aletleri getirmek veya bunları bulundurmak**" ve (k) bendinde, "**Eğitim ve öğretim ortamında; siyasi ve ideolojik amaçlı eylem düzenlemek, başkalarını bu gibi eylemler düzenlemeye kışkırtmak, düzenlenmiş eylemlere katılmak**" fiilleri ise, okul değiştirme cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasında yer almaktadır.

Davacı tarafından, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının Anayasal bir hak olduğu ve ancak milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın, genel ahlakın ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabileceği belirtilerek dava açılmasına karşın; davalı idarece, izinsiz gösteri, etkinlik ve toplantıya dair disiplin hükmünün okul sınırları içindeki davranışlara ilişkin olduğu, eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetlerin yürütüleceği ve bu faaliyetlerin her ne suretle olursa olsun engellenemeyeceğine ilişkin Anayasal hükme rağmen okul sınırları içinde izinsiz olarak yapılacak gösteri ve toplantıların eğitim öğretim faaliyetlerini sekteye uğratacağı ve Anayasal hak olan eğitim ve öğrenim hakkının kullanımını engelleyeceği, iznin amacının okul içinde yapılacak toplantı ve gösteri nedeniyle eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması için idarenin gerekli tedbirleri almasına imkan sağlamak olduğu öne sürülmektedir.

Olayda, Yönetmeliğin yukarıda belirtilen diğer disiplin hükümlerinden de görüleceği üzere, okul dışında gerçekleştirilen fiil ve davranışların disiplin cezasına konu edilemeyeceğinin ilgili hükümlere "okul binası, eklenti ve donanımları" veya "eğitim ve öğretim ortamı" gibi ifadeler konulmak suretiyle güvence altına alındığı, ancak davaya konu kuralda, okul sınırları dışında izinsiz gösteri, etkinlik ve toplantı düzenlemenin ve bu tür gösteri, etkinlik ve toplantılara katılmanın disiplin yaptırımı ile karşılaşmayacağını düzenleme altına alınmadığı görülmektedir.

Her ne kadar, davalı idarece, izinsiz gösteri, etkinlik ve toplantıya dair disiplin hükmünün okul sınırları içindeki davranışlara ilişkin olduğu belirtilmekte ise de, bu husus düzenlemede açık bir şekilde belirtilmediğinden, maddenin uygulayıcısı konumunda bulunan idareler tarafından okul dışında gerçekleştirilen fiil ve davranışların da soruşturulmasına ve disiplin cezası uygulanmasına sebebiyet verebilecektir.

Bu durumda, "eğitim ve öğretim ortamında" ibaresine yer verilmemesi nedeniyle eksik düzenlenmiş bulunan Yönetmeliğin 164. maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendine yönelik istemin kabulü ile yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerektiği görüşüyle aksi yönde oluşan çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Mithat ÖZCAN

T.C.
DANIŞTAY
8. Daire Başkanlığı

Adı Soyadı : DAVALI MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Merkez/ Ankara
adresinde bulunur.

Dosya No : 2015/10953

Danıştay İlk Cumhuriyeti
TÜRKİYE

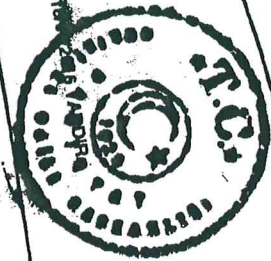
Örnek No: 25

TAHMINİ
No:

HUKUK MÜSAVİRLİĞİ
17 Haziran 2016
SAYI:

Mühür ve imza
BU ZARFTA İki Derece (Yed Kararı) - 1000

Buradan katlayınız.

"STANDART ABONE TCKIMLIKNO" yazıp 4060'a gönderip abone olabilirsiniz. Abonelikler hakkında detaylı bilgi için
<http://www.sms.livad.gov.tr> sitesini ziyaret ediniz.